

UN CÀNCER QUE DEVORA L'HORTA

Juan Piqueras i Vicente Sales*

En els darrers temps han anat succeint-se les notícies sobre actuacions urbanístiques, tant de privades com de públiques, sobre l'espai agrícola de València i dels municipis dels voltants fins el punt que no són pocs els qui opinen que l'horta, entesa com un valor cultural i històric, està ja sentenciada a mort.

Podem preguntar-nos per què els ajuntaments actuen amb tanta llibertat, sense a penes cap contestació per part de les poblacions afectades, especialment dels agricultors i amos de l'horta. No deu ser que aquests darrers són precisament els més interessats a aconseguir que la seua parcel·la canvie d'ús per tal d'obtenir majors rendiments?

Alguna cosa d'això deu haver-hi, perquè, per desgràcia per a l'horta, el valor del sòl ja no està definit pel seu potencial agrari sinó per paràmetres aliens a l'agricultura, especialment per la pressió urbanística. Solament així s'explica que en un moment en què els preus i la renda agrària cauen en picat, els preus de la terra siguen cada vegada més alts.

Cada dia hi ha menys agricultors a títol principal, és a dir, els qui treballen a diari al camp i obtenen la major part de les rendes de l'agricultura, i n'hi ha més que practiquen l'agricultura a temps parcial, amb una doble font d'ingressos en què, indefectiblement, l'agrícola perd terreny enfront de l'altra. Aquesta mena d'agricultura encobreix a més a més una sèrie d'efectes perversos ja que, si bé els camps continuen conreats, l'ús perd intensitat i les "hortes" d'hortalisses es converteixen en "horts" de tarongers, el manteniment dels quals, si els preus no són gaire bons, acaba convertint-se en un pou sense fons al qual van a parar una part de les rendes percebudes en l'activitat no agrària del seu propietari.

Per aquesta mateixa raó, augmenta el desinterès per la terra i el propietari és cada vegada més procliu a admetre'n canvis d'ús, sempre que li reporten beneficis majors. S'hi afegeix l'escassa consideració social de les feines agrícoles i l'"esclavatge" temporal

que implica mantenir els conreus intensius, que fan que els llauradors no tinguen pràcticament dies "lliures" ni temps de vacances.

Els cada vegada menys agricultors i més propietaris de sòl són presa fàcil dels cants de sirena de la pressió urbanitzadora animada pels ajuntaments, àvids d'incrementar la població dels seus termes, d'atraure indústries i serveis, de recaptar més fons per a les seues cada vegada més necessitades càrregues i, al capdavall, per poder donar una imatge de progrés social i econòmic que els permeta guanyar les pròximes eleccions. La pressió urbanitzadora és animada

pels grups econòmics que utilitzen de manera perversa i explotadora la legislació urbanística valenciana, i servint-se d'aquesta figura anomenada "agent urbanitzador", mira de consolidar bosses importants de sòl urbanoindustrial amb costos mínims.

Per als propietaris que aposten per l'agricultura s'ha creat la possibilitat de reconvertir espais forestals en sòl agrícola, que els proporciona un marc adequat per a invertir en majors i més modernes plantacions de

tarongers els ingressos obtinguts per la venda de les velles parcel·les d'horta. Així, l'espai agrícola es desplaça cap a les vessants de les muntanyes veïnes.

És temps ja d'anar pensant que la conservació de l'horta de València ha de ser entesa com si d'un espai (un jardí) públic es tractara, és a dir, com un patrimoni que exigeix uns costos de manteniment que han d'anar a càrrec d'aquesta mateixa societat, representada en els ajuntaments i en el govern de la Generalitat. Per tant, no es tracta solament d'elaborar i fer complir una política urbanística respectuosa amb l'horta, sinó també de compensar els agricultors que hauran de tenir-ne cura com si es tractara de jardiniers.

**«LA CONSERVACIÓ DE
L'HORTA DE VALÈNCIA
HA DE SER ENTESA
COM SI D'UN ESPAI (UN JARDÍ)
PÚBLIC ES TRACTARA,
ÉS A DIR, COM UN PATRIMONI
QUE EXIGEIX UNS COSTOS DE
MANTENIMENT.»**

*Departament de Geografia. Universitat de València.